

fara (farář, farnost)

Fara 1. Úřad, nejnižší jednotka církevní správy

2. Budova, v níž bydlí farář.

Farář- správce farnosti, nositel farního úřadu.

Farnost 1. území pod správou určité fary.

2. sbor věřících ve farním okrsku. Lidé se ve farnosti rodili, křtem vstupovali do obce věřících a nakonec byli pohřbeni na farním hřbitově.

Ve středověku představovala *f* nejnižší článek *církevní správy* (viz). V jejím čele stál farář (plebanus), který měl na starosti duchovní péči o farnost. Farní kostel byl vybaven farními právy, mohl věřícím udílet svátosti (svátost křtu, eucharistii, případně svátost manželství, zpověď, poslední pomazání). Farář jako prostředník mezi věřícími a Bohem se těšil značné úctě věřících, jeho kázání mohla mít, s ohledem na nedostatek jiných duchovních i informačních zdrojů velký vliv na mínění středověkých lidí.

Farní systém se vyvíjel pozvolně v průběhu raného středověku. V českém prostředí vznikl během 13. a v 1. polovině 14. st. Jeho základem se staly původní vlastnické kostely, vybavené farními právy, jejichž síť byla ve 13. a 14. st. rozšířena o četné kostely nové. Původní vlastnická (zakladatelská) práva, jež umožňovala zakladatelům kostelů a jejich dědicům zcela rozhodovat o obsazení fary, se v průběhu 13. století změnila na tzv. právo patronátní (*ius patronatus*). Faráře do jeho úřadu navrhoval patron farnosti, který držel patronátní právo, o obsazení fary však rozhodoval biskup.

Farář nemusel vykonávat správu farnosti osobně, ale mohl tak činit prostřednictvím námezdních kněží (vikářů, střídníků). Každá fara byla vybavena určitými důchody, které vždy plynuly faráři, a ten z nich svému zástupci poskytoval část na výživu. Možnost nevykonávat úřad osobně vedla k mnohoobročnictví, hromadění výnosných prebend (beneficií).

Spojovací článek mezi farnostmi a biskupstvím představovala děkanství. Děkany volili faráři jako své zástupce. Biskupským úřadem, který měl kontrolovat práci v jednotlivých farnostech, byla arcijáhenství.

